

حد و حدود آرزو چقدر باید باشد؟

کسی که راه و روش زندگی کردن را آموخته باشد، مسلماً به موفقیت خواهد رسید و از زندگی خود، راضی خواهد بود، گرچه آن زندگی دارای فراز و نشیب‌ها و حتی مصائب و مشکلاتی باشد.

کسی که راه و روش زندگی کردن را آموخته باشد، مسلماً به موفقیت خواهد رسید و از زندگی خود، راضی خواهد بود، گرچه آن زندگی دارای فراز و نشیب‌ها و حتی مصائب و مشکلاتی باشد.

یکی از نیازهای زندگی موفق، برخورداری از «هنر رضایت از زندگی» است. کسی که از زندگی خود رضایت نداشته باشد، امکان موفقیت در هیچ سطحی از زندگی دنیوی و اخروی را ندارد.

در بخش اول این نوشتار، به تبیین باورهایی چون: بستر کامیابی در زندگی، شناخت واقعیت دنیا، معنای زندگی و روزی زندگی پرداختیم و در ادامه مباحث مطرح شده، در این بخش، به تبیین سایر باورهای مهم از جمله: آرزوهای زندگی، مقایسه در زندگی و راحت گرفتن زندگی که نقش مهمی در رضامندی از زندگی و شادکامی انسان‌ها دارند نیز می‌پردازیم.

آرزوهای زندگی

آنچه به زندگی ما پویایی و تحرک می‌بخشد، نگاه به آینده است که از آن به «امید» یاد می‌کنیم. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله در این باره می‌فرماید:
همانا آرزو، رحمتی از جانب خدا برای امت من است. اگر آرزو نبود، هیچ مادری فرزندش را شیر نمی‌داد و هیچ کشاورزی درخت نمی‌کاشت.¹

حد و حدود آرزو چقدر باید باشد؟

داستان حضرت عیسی (ع) و صحبتش با پروردگار

شیر ندادن فرزند یعنی انقطاع نسل، و کشت نکردن درخت یعنی از میان رفتن غذای زندگی. تصوّر کنید زندگی در این وضعیت چه صورتی می‌یابد. گویند روزی حضرت عیسی علیه السلام به پیرمردی که مشغول کشاورزی بود، می‌نگریست. حضرت عیسی علیه السلام به خداوند عرض کرد: «خداوندا! امید را از دل او بگیر». در این هنگام، پیرمرد، بیل خود را به کناری نهاد و روی زمین دراز کشید. مدتی گذشت. حضرت عیسی به خداوند عرض کرد: «خداوندا! امید را به دل او بازگردان».

ناگهان کشاورز پیر برخاست و شروع به کار نمود. حضرت عیسی علیه السلام نزدیک رفت و ماجرا را از وی پرسید. پیرمرد گفت: «مشغول کار کردن بودم که با خود فکر کردم و گفتم: تا به کی می‌خواهی کار کنی ای پیرمرد؟!»

از این رو، بیل را کنار گذاشتم و خوابیدم. کمی گذشت، با خود گفتم: به خدا سوگند، تا زنده هستی باید زندگی کنی! از این رو، برخاستم و بیل را دوباره به دست گرفتم.²

امیدوار باش تا کامروا شوی

نقش امید و ناامیدی در این جریان، به خوبی مشهود است. اما هر چیزی حدی دارد و اگر آن حد، حفظ نشود، دو جنبه افراط و تفریط نیز پیدا می‌کند. امید نیز همین‌گونه است. جنبه تفریط آن، «ناامیدی» است و جنبه افراطی چیزی است که در فرهنگ دین از آن به عنوان «آرزوهای دور و دراز» یاد می‌شود. آرزوی دور و دراز، یعنی آرزوهایی که از اندازه عمر انسان تجاوز می‌کند و دنیا نیز ظرفیت برآوردن آن را ندارد.

این افراط در آرزوها، خود یکی از عوامل نارضایتی از زندگی است. به همین جهت، امام علی علیه السلام می‌فرماید:
هرکس آرزوهایش زیاد شود، رضایت او کم می‌شود.³
حد و حدود آرزو چقدر باید باشد؟

به راستی چرا چنین اتفاقی می افتد؟

کسی که صاحب آرزوهای طولانی است، همواره لذت را در چیزی می داند که ندارد و به همین جهت، از آنچه دارد بهره مند نمی شود. چنین افرادی همواره از آنچه دارند، نالان و ناراضی اند و چیزهایی را آرزو می کنند که ندارند.

مهم نیست که چه دارند، مهم آن است که همواره آنچه را ندارند، مایه خوش بختی می دانند و وقتی به آنچه زمانی آرزویش را داشتند، دست یافتند، باز هم احساس بهره مندی و خوش بختی نمی کنند و به آنچه در دور دست ها وجود دارد، می اندیشند. این، معنای آرزوی دور و دراز است.

برای احساس بهره مندی، داشتن فلان نعمت، کافی نیست؛ باید انسان از وجود نعمت، باخبر شود و از داشتن آن، احساس بهره مندی کند، تا لذت آن را بچشد. چه بسا نعمت هایی که وجود دارند، ولی کسی از وجود آنها خبر ندارد و یا از داشتن آنها لذت نمی برد. ناخشنودی بسیاری از کسانی که از زندگی خود راضی نیستند، نه به دلیل نداری و محرومیت، بلکه به دلیل ناچیز شمردن و اهمیت ندادن به چیزهایی است که دارند.

اگر روحیه فرد، این گونه باشد که آنچه را دارد ناچیز می شمارد و لذت خود را در آن چیزی می داند که ندارد، در این صورت، راه تحقق رضایت از زندگی، تأمین خواسته ها و افزایش سطح زندگی نیست؛ زیرا او به هر سطحی از زندگی که برسد، باز همین الگوی فکری را دارد که: «آنچه دارم ناچیز است و خوش بختی در چیزهای بالاتری است که ندارم».

حد و حدود آرزو چقدر باید باشد؟

همینی که من دارم خیلی خوبه و برام جالبه

از سوی دیگر، چنین افرادی به جهت آرزوهای بی حد و مرزی که دارند، هیچ گاه به خواسته های خود دست نمی یابند و لذا همواره به خاطر آنها حسرت می خورند. لذا آرزوهای دور و دراز، سبب می شود که انسان، داشته های خود را کوچک ببیند و از آنها لذت نبرد و نسبت به نداشته ها نیز حسرت بخورد.

به همین جهت، امام علی علیه السلام می فرماید:

از آرزوها [ی طولانی] بپرهیزید؛ زیرا نشاط نعمت هایی را که دارید، از میان می برد و آنها را نزد شما کوچک می سازد و حسرت آنچه را که آرزو دارید، در پی می آورد.4

پی نوشت ها:

1. تاریخ بغداد، ج2، ص50.
2. تنبیه الخواطر، ج1، ص272.
3. غرر الحکم، ج7304؛ عیون الحکم والمواعظ، ص424.
4. الکافی، ج5، ص85، ج7.

منبع: هنر رضایت از زندگی، عباس پسندیده، انتشارات: دفتر نشر معارف، چاپ نهم، پاییز 1390، راسخون